

Největší hereze: *Dualismus, učenecká vyprávění o katarství a budování křesťanské Evropy*

DAVID ZBÍRAL

Knihu vydalo nakladatelství Argo ve spolupráci s Ústavem religionistiky Masarykovy univerzity. Autor je odborným asistentem na Ústavu religionistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, specializuje se především na problematiku ortodoxie a hereze ve středověkém křesťanství a metodologii jejich výzkumu.

Kniha představuje nový pohled na problematiku katarství ve středověké Evropě a otevírá také řadu problémů spojených s jeho studiem. Autor knihy kombinuje chronologické a žánrové hledisko a analyzuje rozsáhlý soubor pramenů, které připisují nejruznějším „heretickým“ skupinám dualistické víry, v nejextrémnějších případech je dokonce podezírají z uctívání ďábla. Zároveň sleduje zrod slova „katarů“ a jeho šíření protikacířskou literaturou. Autor usiluje o celkovou analýzu dobového diskurzu o dualismu a klade si otázku, zda nebyl dualismus zprvu polemickou karikaturou, která přetvářela radikálně asketické zvyklosti a víry ve fiktivní teologický systém. Pojem „katarství“ a přesvědčení, že základním rysem katarských skupin byl dualismus, kniha podává jako výsledek učenecké snahy o ovládnutí reality a o klasifikaci nesourodého hnutí náboženského nesouhlasu na jasně vymezené heretické proudy. Autor však otvírá ještě širší perspektivu: klade si otázku, zda není představa elitářských a dualistických katarů jistým kontrastním obrazem společensky konstruktivní racionality, která se prosazovala během 12.-13. století a pokoušela se odsunout na okraj či přímo potlačit „nekonstruktivní“, „protispolečenské“, radikálně asketické proudy v dobovém křesťanství.

- Argo - Ústav religionistiky FF MU
- Praha - Brno 2007
- ISBN 978-80-7203-914-2

